

Kouluttajajuonne

8.5.2003 klo 13.30 – 17.00

Vetäjät: Tytti Tenhula
ja Soile Jokinen

Aikataulu to klo 13.30 – 17.00

- Juonne- ja vertaisryhmien tavoite (10 min)
- Esittäytyminen (30 min)
- Vertaisryhmien muodostaminen, alustavan työsuunnitelman tekeminen ja nimen keksiminen ryhmälle (1 h)
- Kahvi työskentelyn lomassa n. klo 15.00 – 15.15
- "Reaktiopapereiden käsittely" (40 min)
- Kehittämishankkeiden pedagogisen idean täsmentäminen (40 min)
- Opetustuokioiden sopiminen (30 min)

Juoneryhmätyöskentelyn tavoite

- Tukea ja antaa näkökulmia oman kehittämishankkeen suunnitteluun ja toteuttamiseen
- Koota samantyyppisten hankkeiden parissa työskentelevät yhteen ja vaihtamaan kokemuksia.
- Juoneryhmät syvenyvät valitsemaansa teemaan lähiseminaarien rinnakkaistyöpajoissa
- Teemaan liittyviä kysymyksiä käsitellään kirjallisuuden, artikkeleiden ja osallistujien omien kokemusten kautta
- Harjaannuttaa koulutuksen suunnitteluun tiimissä sekä antaa kouluttajakokemusta

Vertaisryhmätyöskentelyn tavoite

- Tukea osallistujien verkostoitumista muiden yliopistojen osallistujien kanssa
- Tukea hankkeiden yhteistä suunnittelua ja toteuttamista
- Tutkia ja havainnollistaa verkostoitunutta työskentelyä
- Antaa käytännön kokemuksia tieto- ja viestintäteknologisten työkalujen interaktiivisesta käytöstä

Esittäytyminen

- Kuka olet, mistä tulet?
- Millaisen kehittämishankkeen aiot toteuttaa koulutuksen aikana?
- Aikaa 1 min / osallistuja

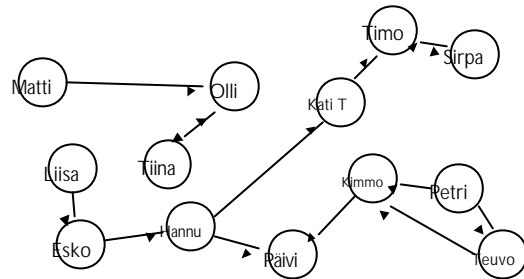
Kriteerit vertaisryhmän valintaan

- Vertaisryhmän koko 3 - 5 henkilöä
- Muodostetaan juoneryhmien sisältä
- Yhteinen kiinnostuksen kohde tai samantyyppinen hanke / yhteinen hanke
- Toisiaan täydentävä osaaminen
- Yhteiset harrastukset
- Uusiin ihmisiin tutustuminen

Ryhmän muodostaminen (15 min)

- Nouse seisomaan
- Muistele osallistujien esittäytymisiä Orientaatio-jaksolla ja äskeisen esittelykierroksen aikana
- Laita oikea kätesi sen henkilön olkapäälle, jonka hanke on omasi kaltainen ja jonka kanssa haluaisit tehdä yhteistyötä koulutuksen aikana
- Muodostakaa oman valintanne perusteella 3 - 5 hengen vertaisryhmiä

Esimerkki

Vertaisryhmätyöskentelyn aloittaminen

- Etsikää/sopikaa ryhmän yhteinen tavoite
- Miettikää, mikä tekee ryhmästäne toimivan ja saa sen pysymään koossa vuoden ajan
- Suunnitelkaa toimintanne niin, että se edistää jokaisen ryhmän jäsenen kehittämishanketta (jokaisen omaa tai yhteistä)
- Sopikaa seuraavan tapaamisen aika ja paikka sekä valitkaa tapaamisen kokoonkutsuja
- Keksikää ryhmälleen nimi
- Kirjatkaa ryhmänne nimet ja yhteystiedot ja toimittakaa tiedot juoneryhmänne vetäjälle
- Kirjatkaa tekemänne päätökset ja sopimukset itsellenne ylös

Vertaisryhmän työsuunnitelma (sopimus)

Vertaisryhmän nimi: _____

Ryhmän jäsenet: _____

Yht: _____

Millaisia periaatteellisia valintoja/ratkaisuja kouluttaja joutuu tekemään (henkilöstö)koulutusta suunnitellessaan?

- avoin – suljettu
- pitkäkestoinen – lyhytkestoinen
-
-
-
-
-
-
-
-

Millaisia periaatteellisia valintoja/ratkaisuja kouluttaja joutuu tekemään (henkilöstö)koulutusta suunnitellessaan?

- Miten koulutusta suunnitellaan ja toteutetaan (yksi suunnittelija/ kouluttaja, suunnittelijatiimi, verkosto)?
- Miten osamista kouluttajalla on itsellään, mitä tarvitaan muualta? Käytetäänkö ulkopuolisia asiantuntijoita?
- Pajanko valmisteluun k äytetään aikaa?
- Koulutuksen tavoitteet (osallistujien, kouluttajan vai organisaation asettamat)?
- Koulutuksen teoreettiset/pedagogiset lähtökohdat?
- Koulutuksen sisältö ja lähestymistapa (mitä a on keskeinen sisältö, kuka sen tuottaa)?
- Millaista materiaalia käytetään (valmistaa materiaalia, kouluttajan tuottamaa, osallistujat tuottavat koulutuksen aikana)?
- Jaettava koulutusmateriaali (verkossa, kirja, annelaanko jo ennen koulutusta, jne)?
- Koneille ja miten koulutusta markkinoidaan?
- Mikä a on keskeinen kohderyhmä?
- Valintakriteerit?
- Maksullista vai maksutonta?
- Ryhmyttämis-kriteerit (millaisia ryhmiä ja miksi)?
- Ryhmien kokot?
- Osallistujien lähtöason selvittäminen
- Toimintatyyppiaristo ja toteutustapa (verkossa, lähtöpääsimisiä)?
- Koulutuksen kesto (pitkäkestoinen - lyhytkestoinen - non stop - moduli/periodi - intensiivijaksot)?
- Kokoonlumisliikeys, tapaamisen/verkkojaksosten kesto?
- Avoin vai suljettu ryhmä?
- Tilä (missä koulutus pidetään, mitä tiloja on käytettävissä, tarvitaanko tietokonetta, jne.)?
- Työskentelytavat, menetelmät (asiantuntijakeskeisiä, ryhmäkeskeisiä, yksilölähtöisiä)?
- Valinnaisuus (onko kaikille sama sisältö/menetelmät vai tarjotaanko valinnaisia suoritusmahdollisuuksia)?
- Koulutuksen kieli?
- Kaikille kiinnostuneille avointa vai yksikkökohtaista, räätälöityä koulutusta?
- Millaista ohjausta tarvitaan, miten se toteutetaan (yksilö - ryhmä)?
- Intervention intensiteetti (miten ja minkä verran kouluttaja puuttuu esim. verkkokeskusteluun)?
- Onko osallistuminen vapaaehtoista vai pakollista?
- Prosessikeskeistä vai käyttäjäkeskeistä tilaisuuksista/ tapahtumista rakentuvaa?
- Kannustimet, motivointi, sitoutumisen aste (mitä ovat ei-materiaaliset herkut, joita koulutuksesta saa)?
- Mielipidevaikuttajat, avainhenkilöt?

Hankkeen pedagoginen idea

- Millaisiin pedagogisiin ja toiminnallisiin periaatteisiin oma kehittämishankkeesi perustuu? Mitkä ovat sen kantavat ideat ja pedagogiset (opetukselliset) ratkaisut?
- Mitkä asiat ovat omassa hankkeessasi keskeisiä? Mihin uskot, mistä et ole valmis tinkimään? Mikä on vähemmän tärkeää?
- Pohdi pedagogista ideaa ensin yksin (n. 5 min) ja jaa sen jälkeen ajatuksesi muille vertaisryhmäsi jäsenille (30 min)
- Piirtäkää yhteinen käsittekartta (mind map) ajatuksistanne ja ideoistanne (15 min)

Vertaisryhmän ohjaustuokio

- ohjaustuokion kesto 1,5 h / ryhmä
- ohjaussuunnitelmat käydään juonneryhmän vetäjän kanssa läpi n. viikkoa ennen seminaaria (esim. puhelinpalaveri)
- vertaisryhmät tekevät omasta ohjausteemastaan lyhyen (n. 2 sivua) koosteen, joka jaetaan juonneryhmän muille osallistujille

Teemoja ohjaustuokioihin

- (Verkko)koulutuksen suunnittelu
- Materiaalin tuottaminen ja mediavalinta
- (Verkko)koulutuksen toteuttaminen ja oppimisprosessin suunnittelu ja ohjaus
- Koulutus osana laajempaa organisatorista kontekstia
- Koulutuksen lopettaminen sekä koulutuksen palaute ja arviointi

Kirjallisuutta opetusmenetelmistä

- Kupias, P. 2002. Oppia opetusmenetelmistä. Educa-Instituutti. Helsinki: Edita Prima.
- Leppilampi, A. - Piekkari, U. 2001. Opitaan yhdessä! Aikuiskoulutusta yhteistoiminnallisesti. Pori: Kehitys.
- Vuorinen, I. 1993. Tuhat tapaa opettaa. Menetelmäopas opettajille, kouluttajille ja ryhmän ohjaajille. Tampere: Resurssi.